

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Det foreliggende Lovforslag er udarbejdet paa Grundlag af det Udkast til Lov om Lærlingekontrakter, som er fremsat af den isølge Kongelig Resolution af 20de September 1875 til Undersøgelse af Arbejderforholdene i Danmark nebsatte Kommission. Af dette Udkast saavel som af Kommissionens Bemærkninger til samme har man vedstøjet Forslaget et Aftryk. Ministeriet har i det Hele kunnet slutte sig til den af Kommissionen hævdede Anskuelse, at der ved Lovgivningen bør søges raadet Bod paa de Mangler, som Ophævelsen af Løugene og de tvungne Svende- og Mesterprøver har medført med Hensyn til unge Menneskers Uddannelse i Handels- og Haandværksfagene. Det er imidlertid allerede af Kommissionen fremhævet, at Lovgivningen ikke bør foreskrive udtømmende Regler for Ordningen af Lærlingeforholdet, men kun give mere almindelige Bestemmelser for Læremesterens og Lærlingens indbyrdes Forhold; hvad der iøvrigt skal gjælde herom i det enkelte Tilfælde, maa være overladt til Parternes egen Afgjørelse. For at fremtvinge en saadan Afgjørelse og derved betage Lærlingeforholdet den Løshed, der følger af, at den til Grund for Forholdet liggende Overenskomst indgaaes mundtlig uden nogen nærmere Forhandling mellem Parterne, er det af Kommissionen foreslaaet, at Lærlingekontrakten for at være gyldig skal indgaaes skriftlig under Tilsyn af Øvrigheden. Denne Ordning har man saa meget mere kunnet tiltræde, som man isølge en fra Fællesrepræsentationen for dansk Industri og Haandværk indhentet Erklæring har Grund til at tro, at Indførelsen af tvungne Lærlingekontrakter vil vinde Bifald hos Haandværksstanden.

Angaaende de enkelte Bestemmelser i det foreliggende Lovforslag skal man, idet man iøvrigt henviser til Motiverne til Arbejderkommissionens Forslag, bemærke Følgende:

Til § 1.

Loven bør formentlig komme til Anvendelse paa ethvert Tilfælde, hvor en Næringsdrivende antager en Umyndig til Oplæring i sit Fag, uden Hensyn til om Lærlingeforholdet er bestemt til at vare i et kortere eller længere Tidsrum. Den af Kommissionen foreslaaede Bestemmelse, hvorefter et Lærlingeforhold, der ikke udstrakte sig over 6 Maanedes, skulde falde udenfor det Offentliges Tilsyn, vilde let kunne aabne Udgang til at omgaa Loven og saaledes medføre Usikkerhed med Hensyn til dens Anvendelighed.

Den af Forældre eller Børge paa den Umyndiges Vegne indgaaede Kontrakt maa være bindende for Lærlingen udover hans 18de Aar; det Bederlag, Læremesteren faar for sin Virksomhed med Hensyn til Lærlingens Uddannelse, vil i Almindelighed fornemlig bestaa i den Medhjælp, som Lærlingen kan yde ham, men denne Medhjælp

faar først Betydning for Læremesteren, naar Lærlingens Uddannelse er til en vis Grad fremstreden. Paa den anden Side bør der ydes Lærlingen Beskyttelse imod, at hans Forældre eller Børge raade over hans Arbeidskraft for et uforholdsmæssigt langt Tidsrum, efter at han har opnaaet personlig Myndighed. I dette Viemed at fastsætte en Grændse for den Aarætte, for hvilken en Lærlingekontrakt skulde kunne indgaaes, turde være mindre heldigt, da Lærlingeforholdets Varighed maa afhænge saavel af Fagets Bestaffenhed som af Lærlingens Alder og Duellighed; man har derfor fastholdt Kommissionens Forslag, hvorefter den Lærling, der har opnaaet en Alder af 20 Aar, kan frasige sig Kontrakten, men man har af Vilighedshensyn til Mesteren hertil føiet en nærmere Bestemmelse, der vil gjøre det nødvendigt for Lærlingen, naar han har opnaaet den nævnte Alder, da strax at erklære, om han vil fortsætte Kontraktforholdet eller ikke.

Til § 2.

Om man end maa erkjende, at det ialtfald i mange Tilfælde ikke vil være heldigt, at det tillades den Næringsbruger, som kun udfører en enkelt, mindre væsentlig Del af det, der hører til Færdiggjørelsen eller Tilvirkningen af et Fabrikat eller Haandværksarbejde, at antage Lærlinge, har man dog troet at burde udelade den af Kommissionen derom foreslaaede Bestemmelse. Tilsynet med Overholdelsen af en saadan Bestemmelse maatte udøves af Øvrigheden (ifr. § 3), men for denne, der mangler den fornødne Sagkundskab, vilde det være i høj Grad vanskeligt at afgjøre, om en Industri var af den Bestaffenhed, at den paagældende Næringsbruger burde være udelukket fra at holde Lærlinge; almindelige for alle Tilfælde gjældende veiledende Regler herom vilde det ikke være muligt at give, og den ønskelige Ensartethed med Bestemmelsens Gennemførelse vilde derfor ikke kunne ventes opnaaet, hvorimod det vel turde være at befrygte, at manglen Øvrighed ved et saadant udtrykkeligt Lovbud vilde anse sig forpligtet til at nægte sin Godkjendelse af Lærlingekontrakter, hvis Indgaaelse dog kunde være til Fordel for Lærlinge. Paa de Værksteder, hvor Virksomheden er begrændset som foransøgt, vil det ofte være særlig nødvendigt at lægge Vægt paa den enkelte Arbejders Duellighed og Nøiagtighed, og det vil derfor kunne være til Gavn for Lærlingen at tilbringe en Del af Læretiden paa et saadant Værksted; jo simplere og mindre indviklet det der forefalvende Arbejde er, desto hurtigere vil Lærlingen kunne dygtiggjøre sig i det og desto kortere Læretid vil det være fornødent at fastsætte i Kontrakten.

Ved det af Kommissionen foreslaaede Forbud imod, at en ugift Mandsperson eller en Enke-